

ærede Medlem fra Odders Henstilling til den højtærede Minister — og for mit Vedkommende skal det ogsaa være en Henstilling til det kommende Udvalg om at tage dette Spørgsmaal under meget nøje Prøvelse, om, at Afgifterne af de saakaldte Præstegaards- eller Anneksgaardsjorder og adskillige andre Afgifter af lignende Karakter, som findes trindt omkring i Landet, og som i Virkeligheden er af selv samme Karakter som Arvefæsteafgiften, selv om de ikke kan komme ind under den Betegnelse, der her er anvendt: „Afgifter, der paahviler Ejendomme, som har henhørt under et Bøndergods“, maa blive medindbefattet under Lovforslaget. Med andre Ord, jeg paakalder Ministerens Bistand til, at vi paa en Gang kan bringe de uheldige Forhold, som foreligger for Besidderne af saadanne Ejendomme, til Afslutning, saa at vi ikke, saa snart vi er færdige med det Emne, som dette Lovforslag omfatter, skal modtage lignende Henvendelser og paa ny maatte beskæftige os i Smaapartier med ganske beslægtede Emner. — Dermed skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Wenzel Neergaard: Den 5. Maj 1913 blev der vedtaget en Lov, som gik ud paa at afløse Statens Arvefæsteafgifter og andre Afgifter, og adskilligt af det, der findes i denne Lov, træffer man gaende igen i det her foreliggende Lovforslag, som altsaa omhandler de private Forhold paa dette Omraade. Nu er det efter min Mening to i sit Væsen noget forskellige Sager, der her er Tale om. For det første kan de Afgifter, som svarede til Staten, ikke egentlig benævnes Arvefæsteafgifter og bliver i Loven heller ikke benævnt saaledes, men kaldt: visse Jordebogsafgifter. Forholdet for de Borgere, som stod i dette Afgiftsforhold til Staten, var et absolut andet, end det privatretlige Forhold almindeligt er mellem en Sælger af en Ejendom og en Bruger, der kaldes Arvefæster. Man svæver — og det anser jeg i Grunden for ret betegnende — i den Tro, at der mellem vedkommende Gods, der har solgt en saadan Ejendom, og Ejeren af den paagældende Arvefæstejendom er et Slags Afhængighedsforhold. Dette er langt fra at være Tilfældet. Hvad er en Arvefæstegaard med Ret for Fæstere til at sælge og pantsætte andet end en ren og skær Ejendomsgaard med en Førsteprioritet til den, der har solgt ham Ejendommen? Intet som helst andet. Alle andre Bestemmelser, som undtagelsesvis —

jeg siger udtrykkelig: undtagelsesvis — kan følge med, maa ses under den Vinkel, at det er Servitutpaalæg og ikke noget som helst andet. Der er altsaa mellem vedkommende Ejer og Brugeren af Gaarden oprettet en Handel, hvorefter Brugeren har givet saa og saa meget for Gaarden kontant og saa og saa meget i aarlig Afgift, det være sig nu i Korn leveret in natura eller betalt efter Kapitelstakst, eller det være, hvad der meget hyppigt er Tilfældet, i rede Penge. Det er maaske endogsaa det hyppigste, at Afgiften svares som en fastsat Sum i rede Penge, der erlægges en Gang om Aaret eller i to halv-aarlige Terminer — altsaa et fuldstændigt Prioritetsforhold.

Nu vil det efter min Mening vel for saa vidt kunne siges at være heldigt at afløse alle den Slags Afgifter, fordi Tendensen her i Landet nu en Gang gaar i Retning af at blive, hvad man kalder rene Ejendomsbesiddere. Men jeg tror, som sagt, at man i Virkeligheden i hele dette Forhold ser noget andet og mere, end det egentlig er. Hvis jeg har Ret i denne Opfattelse, at den Afgift, som skal ydes af en Arvefæstejendom — jeg taler her om Arvefæstejendomme med Ret for Fæstere til at sælge og pantsætte, og det er jo dem, det drejer sig om her —, er af rent prioritetslig Karakter, er det jo saa sin egen Sag at ville blande sig ind i disse privatretlige Forhold og forlange en Afløsning, som absolut ikke ækvivalerer Prioritetens fulde Værdi. Skulde der være Tale om en Afløsning, maatte det vel i alt Fald forudsættes, at den fulde Værdi af Prioriteten kapitaliseret udbetaltes vedkommende Ejer. Det er muligt, at man i et Udvalg vil kunne finde Maader, hvorpaa denne Afløsning vil kunne ske, saaledes at der i Virkeligheden ikke sker Uret, men jeg tvivler noget om, at det vil lykkes. Vanskeligheden ligger selvfølgelig ikke særlig for med Hensyn til de Afgifter, der svares i rede Penge. Der er Forholdet efter min Mening nemmere at ordne og regulere. Thi det er nemt at regne ud, hvilken Førsteprioritet det i Virkeligheden er, der er anbragt i den vedkommende Ejendom, idet man gaar ud fra en Rente af 4 pCt., som var almindelig den Gang. Altsaa, svares der 120 Kr. om Aaret af en Gaard, kan man med Sikkerhed sige, at den Prioritet, den vedkommende har i Gaarden, er 3,000 Kr. Noget anderledes stiller det sig med de Afgifter, som udredes i Varer, enten in natura eller efter Kapitelstakst. Men naar Salg af en Arvefæstegaard maa